

Gozdno gojitveni elaborat  
za revir S l a t n a  
pri LITIJI  
1. 1 9 6 1

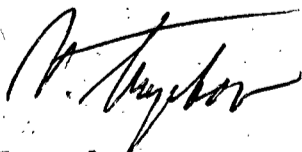
Dxf. 187: 221 (497.12 slatna)

INSTITUT ZA GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO LRS

Gozdno-gojitveni elaborat na  
osnovi gozdnih tipov za  
reviz slatno pri Litiji

1. 1961

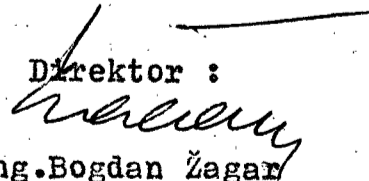
Uredil :



Dr.ing.Vlado Tregubov



Direktor :



Ing.Bogdan Žagar

31. december 1961

El. 29



Gozdno - gojitveni elaborat na osnovi  
gozdnih tipov  
za revir S l a t n a p r i L i t i j i

K A Z A L O :

STRAN:

- |    |   |    |
|----|---|----|
| 1. | Opis gozdnih tipov na področju<br>revirja Slatna pri Litiji   | 1  |
| 2. | Fitocenološke tabele  | 5  |
| 3. | Tabelarni opis gozdnih tipov  | 17 |
| 4. | Splošni gozdnogojitveni ukrepi<br>z oziromana gozdne tipe in<br>njihov razvoj                                     | 22 |
| 5. | Opis odsekov glede na površine<br>gozdnih tipov s pripombami o stanju<br>sestojev in gozdno gojitvenih<br>ukrepov | 27 |

1. Opis gozdnih tipov na področju

revirja S l a t n a

pri L i t i j i

O p i s g o z d n i h t i p o v

na področju revirja S l a t n a p r i L i t i j i

Celotno področje gozdnega revirja Slatna pri Litiji leži na precej razgibanem gorskem terenu v nadmorski višini od 240 m do 825 m /Žerjavica/, na precej silikatnem področju karbonskih škriljavcev in peščenjakov, kar je velikega pomena za sestavo in razvoj vegetacijskega pokrova, oziroma samega gozda.

Na silikatnem področju je namreč rastlinstvo precej revno glede števila vrst, ki pa so zelo tipične. Znano je, da so tla na silikatni podlagi kislja in to izključuje mnoge rastline. Nikakor pa ne pomeni, da so dotična tla manj plodna. Na silikatnih tleh odlično uspevajo drevesne vrste, ki ta tla lahko prenašajo, so pa tudi take vrste, ki dobro rastejo samo na silikatnih tleh, napr. kostanj, zeleni bor, *Chamaecyparis Lawsoniana*, *Quercus rubra* in druge.

Silikatna tla imajo tudi to dobro lastnost, da bolj zadržujejo vlago v primerjavi s tlemi na karbonatni podlagi. Silikatna podlaga je manj propustna za vodo, kar vpliva na splošno oblikovanje reliefa - globokih jarkov in dolin s strmimi pobočji, med temi dolinami so pa izraziti grebenčki. Tak tipični relief vpliva tudi na razvoj vegetacijskih tipov.

Konkretno, revir Slatna leži v glavnem na severnem pobočju glavnega grebena, tako da je najvišji vrh Žerjavica / 825 / prav na sami južni meji revirja. Tudi to je velikega pomena za razvrstitev gozdnih tipov in je v glavnem razlog, da so v revirju Slatna lepi bukovi gozdovi.

Bukovi gozdovi na silikatni podlagi so glede floristične sestave popolnoma drugačni, kakor so bukovi gozdovi v istih klimatskih pogojih na karbonatni podlagi.

Rastlinske vrste, ki jih navadno imenujemo kot tipične za bukove gozdove zveze Fagion in ki so znane kot bazofilne ali neutrofilne vrste, torej klasične vrste bukovih gozdov, jih pravzaprav najdemo samo v bukovih gozdovih, ki so se razvili na apnenčasti podlagi in spadajo v zvezo Fagion illyricum Horvat 1938. Vegetacija bukovih gozdov na silikatih pa je popolnoma drugačna in spada v posebno zvezo Luzulo - Fagion /Lohm. et. Tx. 1954, Wraber 1960/. Po svoji floristični sestavi je ta zveza bukovih gozdov na silikatu v primerjavi s klasičnimi bukovimi gozdovi bolj podobna mešanim gozdovom hrasta in kostanja /Querceto-Castanetum, Horvat 1938 / optimalno razvitim na silikatni podlagi.

Iz tega lahko zaključujemo, kako odločilna je geološka podlaga za sestavo in razvoj rastlinskih združb, oziroma gozdnih tipov.

Glavni gozdni tip, ki zavzema v tem revirju največjo površino in ki je tudi gospodarsko najpomembnejši, je bukov gozd na silikatni podlagi tipa Luzulo nemorosae - Fagetum /Wraber 1956/ typicum Wraber 1955 /mscr./ Prikazan je v tabeli 1.

Iz te tabele vidimo, da je zelo gozd reven glede rastlinskih vrst. Značilne so belkasta bekica /Luzula nemorosa/, borovnica /Vaccinium myrtillus/, pogosto se pojavlja tudi mah *Leucobryum glaucum*.

V levem delu tabele je 16 popisov iz gostih, starejših bukovih sestojev na severnih, precej strmih pobočjih. Razlikujemo faciese, kjer je več borovnice in praproti rebrenjače / *Blechnum spicant* / .

V desnem delu tabele so zbrani popisi v sestojih, kjer se že vrši podmlajevanje, oziroma zasemenilne sečnje. V prvih šestih popisih je bukov podmladek v zeliščnem sloju, dočim je v zadnjih 4 popisih že v grmovnem sloju.

V tabeli 2 so predloženi razvojni stadiji na področju istega rastišča, oziroma tam, kjer je rasel enak bukov gozd. Na levi strani je predložen razvoj vegetacije na poseki, kjer se bukev ni dobro podmladila. Tam so : breza, iva, trepetlika, krhlika, kot prehodni stadij. Takega stadija se je treba po možnosti izogibati. Nastane pa zaradi prehitrega končnega poseka, ko površina ni bila dovolj podmlajena z bukviyo.

V desnem delu tabele 2. so zbrani popisi v smrekovih kulturah na severnih senčnih legah, tam se je razvila praproti rebrenjača *Blechnum spicant*, kar nakazuje ustvarjenje surovega humusa. Take kulture je treba intenzivneje redčiti.

Drugi gozdni tip, ki setesno navezuje na predhodni in zavzema višji pas je jelov gozd pomešan z bukviyo, tudi na silikatni podlagi / glej tabelo 3. /  
Luzulo - Fagetum abietetosum, Wraber 1955 /mscr./

Ta gozd se pojavlja nad 750 - 800 m in je razvit v glavnem okoli vrha Žerjavice / 825 m /. Tu vlada verjetno bolj vlažna klima v primerjavi s spodnjim delom tega področja. Na Žerjavici se tudi večkrat zadržuje megla.

Največji enodoben jelov gozd se nahaja v odseku 53 a, star je okrog 80 let. Nastane vprašanje, kako je nastal ta sestoj : ali je naraven, ali je umetno zasajen ? Mnenja sem, da je bil sestoj umetno zasajen, ali pa umetno vzgojen. Toda v bližini tega gozda, torej izven revirja Slatna, imamo zanesljivo naravne jelove gozdove, bolj prebiralne oblike in potemtakem spada tudi področje Žerjavice v naraven jelkin areal.

Če pogledamo tabelo 3. in sicer levi del, vidimo, da so tam zbrani popisi iz več ali manj naravnih jelovih sestojev, dočim so v desnem delu popisi iz že prereditvenih sestojev, kjer se je razbohotila robida z malino in orlovo praproto.

Robida ustvarja pravo neprenehno visoko grmičevje, kjer se težko prebijajo mlade jelkice. Nastane vprašanje, kako bi obnovili ta gozd. Mnenja sem, da se bo skozi robido vendar prebilo nekaj jelk, vendar bo potrebno to izpopolniti z močnimi sadikami jelke ali smreke. Pri tem j bo potrebno nekaj let žeti robido.

Izmed razlikovalnih /diferencialnih / rastlin navajamo : navadno zajčjo deteljico - *Oxalis acetosella*, tudi zelo vitalno robido, malino in *Senecio Fuchsii*, Fuchsov grint .

Naslednji osnovni gozdni tip, ki kakor Luzulo - Fagetum spada v naravno rastlinsko združbo in ki za to področje predstavlja " klimaks " združbe, je gozd hrasta in kostanja - Querceto-Castanetum, Horvat 1938 - Austroalpinum, Wraber 1954 / nomen nudum /.

Za razliko od Luzulo - Fagetuma, ki zavzema severna pobočja, pokriva Querceto - Castanetum južna pobočja in grebenčke.

Kot že rečeno, je lega vsega revirja obrnjena proti severu, zato so južna pobočja bolj redka, tako da je Querceto - Castanetum razvit predvsem po grebenčkih in na manj izrazitih jugo - zahodnih legah, večkrat pomešan z bukvi.

V tabeli 4 so prikazani 3 faciesi tega tipa, ali točneje 3 razvojne faze. Na levi strani tabele so zbrani popisi na precej prereditvenih gozdnih površinah; tu je značilni zeliščni pokrov dobro razvit. Popisi v sredini tabele so vzeti v gozdovih gostega sklepa krošenj, ki so tudi izpopolnjeni z iglavci: borom in smreko. Na desni strani so zbrani popisi iz mešanih gozdov, kjer je tudi veliko bukve in so taki gozdovi kot nekak prehod na Luzulo-Fagetum.

Zelo so značilne vegetacijske sukcesije, ki se razvijejo na področju tega tipa, če je drevje posekano preden smo dobili zaželjen podmladek. Namreč pri takih posekah je zaradi južne, suhe lege in bolj slabih tal, degradacija intenzivnejša in se stadiji sukcesije, ki nastane na takih posekah, bolj oddaljujejo od prvotnega tipa. Tako je regresivna sukcesija zelo intenzivna, dočim je progresivna bolj počasna in težavna.

Pospeševanju progresivne sukcesije precej pomaga vzgoja borovih nasadov. V tabeli 5 je v levem delu 7 popisov iz več ali manj degradiranih, podivjanih posek z jesenskim vresom in pomladansko reso /Calluna vulgaris, Erica Carnea / - orlovo praprotjo /Pteridium aquilinum in Genista pilosa - dlakava košeničica, razen teh so še breza in drugo grmovje. Tedaj se stvarja debela plast suhe stelje, ki preprečuje razvoj drevesnih vrst. Tak stadij je najbolj razvit po grebenčkih, kjer je krušljiv peščenjak, ki hitro preperava v peščena tla.

Na takih rastiščih se zgoraj navedeni degradacijski stadij zadrži kot trajna združba in se tam pojavlja tudi rdeči bor.

Hrastove gozdove po grebenih so tudi umetno izpopolnjevali z borom, tako da je sedaj v nekaterih primerih prav težko točno ugotoviti, kjer je bor avtohton, kje pa je bil pozneje umetno vnešen.

Na desni strani tabele 5 je 11 popisov iz raznih borovih kultur, ki že nakazujejo, da so vzgojene na zelo degradiranih površinah.

Po našem prepričanju je bilo tako pogozdovanje popolnoma pravilno, ker na takih rastiščih nobena druga drevesna vrsta ne ustreza bolj kot rdeči bor.

Da bomo popolni, moramo še omeniti gozdni tip, ki je razvit ob tekoči vodi na dnu vlažnih dolin. To je gozd javora, jesena in jelše. - Acereto-Fraxinetum lunarietosum. Na terenu zavzema ozek pas širine nekaj metrov vzdolž potokov na dnu dolin. Taki sestoji so zelo zanemarjeni, vkljub temu, da je njihovo gojenje in nega zelo preprosta, ker so dostopni, saj je v vsakem jarku gozdna pot.



Na takem rastišču naj se sadi jesen, duglazijo, zeleni bor /Pinus strobus/, javor in jelšo.

Ob koncu želim pripomniti, da je ing. Habijan v zvezi z določenimi gozdnimi tipi napravil karto gozdnih tipov revirja Slatna in mi pomagal pri izdelavi navodil za gozdno - gojitvene ukrepe.

2. Fitocenološke

tabele

Tabela rastlinske združbe št. 5

Ime rastlinske združbe: Degradacijski stadiji v okvirju Querceto - Castanetum-a

Avtor tabele: dr.ing. V. Tregušov

Področje: revir Slatna

	45	23	33	7	48	6	22	19	67	1	4	93	92	78	87	80	12	90	83	
Štev. popisa	45	23	33	7	48	6	22	19	67	1	4	93	92	78	87	80	12	90	83	
Nadmorska višina	720	380	650	520	750	520	430	410	800	640	280	640	640	630	630	590	520	600	630	
Lega	NO	NO	SW	SW	S	SW	N	SO	S	NW	NW	NW	S	NW	NW	N	NW	N	NO	
Strmina v stopinjah	15	25	25	20	20	20	10	10	10	12	12	15	10	20	20	15	20	15	15	
Pokrovnost I							kult.10	20	50	50	60	40	60	40	40	60	60	60	60	
v % II		10		10		10	80	70	20	20	10	30	30	10	10	50	40	50	20	
III	100	100	100	100	100	100	90	80	100	90	90	100	100	100	100	100	90	80	100	
IV		10								10				20	20					
Srednji premer /cm/							5-10	5	10-20	15-30		35	20-30	20-30	20-35	15-35	10-30	15-25	20-75	
Srednja višina/m/ I							5-8	3	20	18-20		23	23	do 22	do 22	20	17	18	20	
Lokacija odsek	49 b	21	54 e	6 o	47 b	6 o	21	21	49 o	priv.	16 a	25 b	29 a	30 b	30 b	30 b	4 o	9	30 b	
Rastlinske vrste:																				
I. Quercus sessiliflora								1.2	3.2	3.3	3.3	1.2		1.1	1.1		1.2			
II. " "		+					+	1.2	1.2	+	+	+	2.2			2.2		+	+	
III. " "			3.3	+	+				1.2	1.1		1.1	1.2	1.2	1.2			+	+	
II. Castanea sativa		1.2							+		+	+	1.2	1.2	1.2	1.2		+	+	
I. Fagus sylvatica							1.2		1.2	+							2.2		1.2	
II. " "			+				2.3	3.3	+		+		2.2	+	+	1.2		1.2	1.2	
I. Picea excelsa									k <sub>2.1</sub>			/+/ 1.2	+			k <sub>1.2</sub>	+	+	+	
II. " "						k <sub>1.1</sub>	+	+	+		k <sub>2.2</sub>	1.2	+		k <sub>2.2</sub>	k <sub>2.1</sub>	2.3	2.3	3.3	
I. Pinus silvestris							+	2.2		k <sub>1.2</sub>		III 3.1	III 3.1	2.2	k <sub>2.2</sub>	k <sub>3.2</sub>	k <sub>2.1</sub>	3.2	3.3	
II. " "							+					1.2	1.3	+	K+	+				
II. Abies alba		1.1							+											
II. Sloj grmovja																				
Sorbus aucuparia		+			+		+		+	+		1.2	+	+	+	1.2	1.2		+	
III. Sloj zelišč																				
Vaccinium myrtillus	4.4	5.5	3.3	3.3	1.3	2.3	1.3	1.2	4.5	2.2	3.3	3.4	2.3	1.2	1.2	3.3	2.3	2.2	4.4	
Gentiana asclepiadea		1.1	+	1.1	+	+	+	+	+	1.1	+	+	+			1.1	1.2	+	/+/ 1.2	
Luzula nemorosa	1.2	+	2.2	2.2	1.2	+	+	+	1.2	1.2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Blechnum spicant	2.2	1.2									+	+	/+/ 1.2	1.2	1.2	2.3	3.3	2.2	+	
Hieracium murorum		/+/ +	+		+			+						+	+				+	
Prenanthes purpurea	+	+												+	+				+	
Luzula pilosa										+			+							
Anemone nemorosa										+				+						
Solidago virga aurea								+		+										
Diferencialne vrste																				
II. Rhamnus frangula		1.2		1.2		1.2	+		1.2		1.1		+			1.2	2.2	+	+	
Betula verrucosa	/+/ 1.2	+		+		+	3.3	2.2	7+/ 2.2			+					+	+	+	
Rubus fruticosus							2.2	+					+				+	+	+	
Sorbus aria							+										+	+	+	
Salix caprea							+	+											+	
Pteridium aquilinum	5.5	5.5	4.4	3.4	4.1	4.4	1.1	1.1	4.4	4.3	2.1	2.1	1.1	2.1	2.1	3.1	2.1	1.2	4.4	
Calluna vulgaris		1.3	1.3	2.3	2.3		1.3	1.3	2.2	+	+	1.2	3.3	3.2	3.2	1.2	1.3			
Deschampsia flexuosa	+						1.2	1.2		2.3	1.3	3.3	2.3	+	+	1.3	1.3	2.2	2.2	
Erica carnea						4.4	1.3	+		1.3	2.3	3.3	2.3	2.2	2.3	1.3		+		
Melampyrum vulgatum					2.2				2.3	2.2		1.2	1.3	+	+	2.2	1.1		+	
Potentilla tormentilla	+			+			+	+		1.2			+	+	+	1.1	1.1			
Genista pilosa	+		+					2.3	2.2	+	+			1.1	1.1	+				

II

Buphtalmum salici- folium		1.2	+	+	+	1.1	/+/ /						
Hieracium Bauchinii	+		+						1.2	1.2	+	+	
Teucrium scorodonia		1.2			+	+							
Molinia carulea										1.2	1.3	1.3	
Hypnum Schreiberi								1.3	3.3	3.3			
Euphorbia cannabi- num					1.1	+							
Polygala chamae- buxus						+							
Calamagrostis vundinacea	1.2									+			+

80	Pinus nigra	1.2
19	Populus tremula	2.2
22	Rubus ideaus	1.2
90	Aspidium filix mas	+
23	Athyrium filix femina	/+/ /
92	Veronica officinalis	1.2
1	Leucobryum glaucum	1.5
1	Polytrichum attenuatum	1.5
90	Polytrichum attenuatum	+
78	Brachyotum sp.	+
19	Genista tinctoria	+
46	Epilobium angustifolium	+
46	Lactuca muralis	1.1
1	Platanthera bifolia	+
22	Carex brizoides	+
23	Dryopteris polypodioides	+
7	Lycopodium complanatum	+
7	Lycopodium elatum	+
80	II Sorbus torminalis	+
80	Pinus strabus /bolan/	+
19	Serophularia nodosa	1.1
19	Dactylis glomerata	1.3





88	Potentilla tormentilla	+
96	Platanus filifolia	+
85	Oxalis acetosella	/+/ +
	Veronica officinalis	+
63	Corylus avellana	II <sub>+</sub>
	Rubus ideaus	II <sub>+</sub>
	Abies alba	I <sub>+</sub>
82	Sphagnum acutifolium	/+/ +
79	Plagiochilla major	+





Ostale rastlinske vrste :

58	Equisetum silvestris	1.1
61	Hypnum loreum	/+/ /
68	Stelaria holostea	1.2
72	Aposeris foetida	/+/ /
74	Veronica officinalis	+
77	Appuneus silv.	+
	Dryopteris polypoid.	1.2
	- " - lineana	+
63	Anemone nemorosa	+
	Hyeracium Bauchinii	+
97	Stellaria nemorosa	1.2
	Cardamine trifolia	+
61	Doronicum auzer.	+
75	Deschampsia flex.	+
58	Populus tremula	II/+
61	Populus tremula	II/+
59	Majanthemum bifol.	+
64	- " - -"	1.2
	Pinus silvestris	I/+
71	Brachythecium sp.	1.5
65	- " -	2.5
	H.Schreiberi	





3	<i>Betula verrucosa</i>	1.1
84	<i>Veronica officinalis</i>	+
98	<i>Abies alba</i> II	+
56	<i>Abies alba</i> II	+
13	<i>Alnus glutinosa</i>	1.2
15	<i>Corylus avellana</i>	/+/ +
15	<i>Acer pseudoplatanus</i>	+
26	<i>Hedera helix</i>	+
26	<i>Polygonatum multiflorum</i>	+
26	<i>Euphorbia peplus</i>	+
25	<i>Senecio Fuchsii</i>	+
26	<i>Carex silvatica</i>	+
3	<i>Erica carnea</i>	+
35	<i>Populus tremula</i>	+
16	<i>Dryopteris polypodioides</i>	+

O p o m b a :

x  
popisa št. 52 in 53 - končni posek

3. Tabelarni opis  
gozdnih tipov

**II. GOZDNI SESTOJ**

Oblika in struktura	Rast drevja	Geneza, razvoj in obnova (pregled važnih primarnih in sekundarnih razvojnih smeri)	Gospodarski pomen	Optimalna lesna zaloga (v m <sup>3</sup> na ha)	Optimalni letni prirastek (v m <sup>3</sup> /ha in v %)	Opombe
8	9	10	11	12	13	14

Optimalna obhodnja

**III. NAVODILA ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOM IN GOJITVENI UKREPI**

<p>15 Usmeritev gospodarjenja:</p>	<p>16 Sečnje:</p>
	<p>17 Pogoždovanja:</p>

8

9

10

11

12

13

Optimalna obhodnja

**III. NAVODILA ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOM IN GOJITVENI UKREPI**

<p>15 Usmeritev gospodarjenja:</p>	<p>16 Sečnje:</p>
	<p>17 Pogoždovanja:</p>

I. RASTIŠČE				
Zap. št.	Naziv gozdnovegetacijskega tipa (slovenski in latinski)	Geografska razširjenost	Orografske in klimatološke pogoje (nadmorska višina, ekspozicija, nagib, relief; povprečne letne padavine in temperatura)	Geološki in talni pogoji (matična osnova, talni tip, opis itd.)
1	2	3	4	5
I	<p><b>Luzulo- Fagetum</b></p> <p>Bukov gozd na silikatni podlagi</p> <p>Površina tipa v gospodarski enoti v ha:</p> <p style="border: 1px dashed black; padding: 2px; display: inline-block;">9 4 5</p> <p>Znak na karti:</p> <p style="border: 1px dashed black; width: 100px; height: 20px; margin-top: 5px;"></p>	<p>Na silikatni geološki podlagi Srednje Evrope</p>	<p>Precej vlažna klima z dobro razporejenimi padavinami. Gorsko področje predvsem strma severna pobočja v nadm. višini med 270 in 800 m. Povprečne letne padavine 1250 mm</p>	<p>Silikatna geološka podlaga. Tla kislja, precej izprana tipa - rjavih gozdnih tal, brez vidne podzolacije, mestoma precej globoka na splošno geološka podlaga hitro prepereva tako da se ne pojavlja na površino</p>
<p>6 Značilna rastlinska kombinacija:</p> <p>Floristična sestava rastlinske združbe je zelo revna. Značilne vrste so borovnica /<i>Vaccinium myrtillus</i>/ in belkasta bekica /<i>Luzula nemorosa</i>/. Značilno je, da popolno manjkajo klasične značilne vrste bukovih gozdev na nevtralnih - apnenčastih tleh. Tako ta združba ne spada v zvezo Fagion, ampak v zvezo Luzulo - Fagion Lohm. et Tn. 1954. Razlikujemo facies, kjer je več borovnice /glej fitoc. tabele št. 1/ na bolj suhem ustaljenem mikroreliefu</p>			<p>7 Fiziognomski aspekt:</p> <p>Skoraj čist bukov gozd, v katerem se najde tudi hrast in klice kostanja</p> <p>Bukova drevesa so lepa in polnolesan. Zeliščni sloj je zelo reven in nizek.</p>	
	<p><b>Luzulo - Fagetum abietetosum .</b></p> <p>Bukov gozd z jelko.</p> <p>Površina tipa v gospodarski enoti v ha:</p> <p style="border: 1px dashed black; padding: 2px; display: inline-block;">2 4</p> <p>Znak na karti:</p> <p style="border: 1px dashed black; width: 100px; height: 20px; margin-top: 5px;"></p>	<p>Na silikatni geološki podlagi</p>	<p>Precej vlažna klima z dobro razporejenimi padavinami. Gorsko področje nad 800 m. Padavine verjetno nad 1500 mm</p>	<p>Silikatna geološka podlaga, zakisljena rjava tla, mestoma precej globoka. Geološka podlaga ne prede na površino. Tla so precej globoka in sveža.</p>
<p>6 Značilna rastlinska kombinacija:</p> <p>V primerjavi s tipičnim Luzulo - Fagetum-om opisanim pod št. 1 se vidi iz tab. 3, da so prisotni še <i>Oxalis acetosella</i> - navadna zajčja detelja, <i>Rubus fruticosus</i> - robida, <i>Rubus ideaus</i> - malina in <i>Senecio Fuchsii</i> - Fuchsov grint, ki bi lahko služile kot razlikovalne vrste napram tipičnem Luzulo - Fagetumu</p>			<p>7 Fiziognomski aspekt:</p> <p>Gozd iglavcev. V tem revirju ima enomerno obliko. Sosedni privatni gozdovi istega tipa so bolj naravne, imajo prebiralno obliko.</p>	



II. GOZDNI SESTOJ

Oblika in struktura	Rast drevja	Geneza, razvoj in obnova (pregled važnih primarnih in sekundarnih razvojnih smeri)	Gospodarski pomen	Optimalna lesna zaloga (v m <sup>3</sup> na ha)	Optimalni letni prirastek (v m <sup>3</sup> /ha in v %)	Opombe
8	9	10	11	12	13	14
Najbolje je gojiti enodobni bukov gozd	Bukev ima zelo dobro rast. Drevesa v enodobnem sestoju od 100-120 l. dajejo furnirski les	Obnova bukvega gozda se doseže z zasemenilno sečnjo, posebno uspešno z robno sečnjo /glej desni del tabele 1/. Iz tabele 2. se da rekonstruirati razvojni proces: 1/ na napačno izvedenih posekah, kjer ni dosežena takojšnja obnova bukovega gozda in 2/ zakisovanje - tal pod smrekovimi kultuрами na senčnih legah in, ustvarjanje surovega humusa	Naraven gozd je bukov, pravilno gojen, donosen gozd, ker daje dober tehnični in celo furnirski les. Smrekove kulture na tem rastišču so tudi donosne	zrelega gozda 350 m <sup>3</sup> /ha	6 m <sup>3</sup> /ha 1.9 %	
				Optimalna obhodnja		
				100 let do 120		

III. NAVODILA ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOM IN GOJITVENI UKREPI

15 Usmeritev gospodarjenja:  Gojenje enodobnega bukovega gozda z zasemenilno sečnjo. V reanici je veliko srednjedobnih neenakomernih sestojev. - Treba je z visokim in nizkimi selektivnim redčenjem strmeti, da dobimo bolj enakomerne sestoje	16 Sečnje:  V zrelih sestojih postopna zasemenilna sečnja v 3 etapah, pomlajevalna doba 15 let. V mlajših in srednjedobnih sestojih izvajati redčenja glede na stanje sestoja.
	17 Pogozdovanja:  V glavnem saditi smreko, ki zelo dobro uspeva in v določenih pogojih se tudi sama naravno podmlajuje. Lahko se uporablja tudi duglazijo in pospešuje jelko, ki ob zgornji meji prihaja naravna

8	9	10	11	12	13	
Gojiti enodobni gozd potom zasemenilne sečnje v nekaterih primerih je primerena prebiralna oblika	jelka in bukev imata dobro rast	Obnova jelovega enodobnega zrelega sestoja je težavna, ker se zaradi povoljnih talnih in klimatskih pogojev, robida razbohoti /glej desno stran tab. 2/. V takih primerih bo treba praznine izpopolnjevati s smreko	Zelo važen, ker je rastišče dobro in je prirastek visok, tudi kvaliteta lesa je dobra	400 m <sup>3</sup> /ha	do 10 m <sup>3</sup> /ha 2 %	
				Optimalna obhodnja		
				100 let		

III. NAVODILA ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOM IN GOJITVENI UKREPI

15 Usmeritev gospodarjenja:  Stremeti, obnoviti enak gozd, vendar bo to težko zaradi slabega pomlajevanja jelke. Izpopolniti bo potrebno z močnimi smrekovimi mladikami	16 Sečnje:  V enodobnih - zasemenilna sečnja, ki ne bo popolnoma uspela zaradi robide
	17 Pogozdovanja:  Izpopolnjevanje z močnimi smrekovimi sadikami

Zap. št.	Naziv gozdnovegetacijskega tipa (slovenski in latinski)	Geografska razširjenost	I. RASTIŠČE	
			Orografske in klimatološke pogoje (nadmorska višina, ekspozicija, nagib, relief; povprečne letne padavine in temperatura)	Geološki in talni pogoji (matična osnova, talni tip, opis itd.)
1	2	3	4	5
	Površina tipa v gospodarski enoti v ha: <input type="text"/> Znak na karti: <input type="text"/>			
6 Značilna rastlinska kombinacija:			7 Fiziognomski aspekt:	
	Površina tipa v gospodarski enoti v ha: <input type="text"/> Znak na karti: <input type="text"/>			
6 Značilna rastlinska kombinacija:			7 Fiziognomski aspekt:	

**II. GOZDNI SESTOJ**

Oblika in struktura	Rast drevja	Geneza, razvoj in obnova (pregled važnih primarnih in sekundarnih razvojnih smeri)	Gospodarski pomen	Opti- malna lesna zaloga (v m <sup>3</sup> na ha)	Optimalni letni prirastek (v m <sup>3</sup> /ha in v %)	Opombe
8	9	10	11	12	13	14
				Optimalna obhodnja		

**III. NAVODILA ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOM IN GOJITVENI UKREPI**

15 Usmeritev gospodarjenja:	16 Sečnje:
	17 Pogozdovanja:

8	9	10	11	12	13	
				Optimalna obhodnja		

**III. NAVODILA ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOM IN GOJITVENI UKREPI**

15 Usmeritev gospodarjenja:	16 Sečnje:
	17 Pogozdovanja:

Zap. št.	Naziv gozdnovegetacijskega tipa (slovenski in latinski)	Geografska razširjenost	I. RASTIŠČE	
			Orografske in klimatološke pogoje (nadmorska višina, ekspozicija, nagib, relief; povprečne letne padavine in temperatura)	Geološki in talni pogoji (matična osnova, talni tip, opis itd.)
1	2	3	4	5
3	<p><b>Querceto - Castanetum</b> hrastov gozd s kostanjem</p> <p>Površina tipa v gospodarski enoti v ha:</p> <p style="border: 1px dashed black; padding: 2px; display: inline-block;">3 8 7</p> <p>Znak na karti:</p> <p style="border: 1px dashed black; width: 100px; height: 20px; margin-top: 5px;"></p>	V centralni in južni Evropi na silikatni podlagi	Na splošno precej vlažna klima s dobro razporejenimi padavinami ok. 1250 mm letno. V gorskih področjih, predvsem na toplih ekspozicijah in po grebenčkih v nadm. viš. od 270 do 800 m.	Silikatna geološka podlaga, tla kislá, izprana s nagnjenjem k podzolizaciji. Po grebenčkih so tla na peščenoglinasti podlagi, precej globoka in rahla. Geološka podlaga ne pride na površino
6 Značilna rastlinska kombinacija:			7 Fiziognomski aspekt:	
Floristična sestava je revna in zelo tipična. Značilne vrste poleg kostanja so še borovnica / <i>Vaccinium myrtillus</i> / in belkasta bekica / <i>Luzula nemorosa</i> /, razlikovalne vrste napram <i>Luzulo - Fagetum</i> -u so pa <i>Melampyrum vulgatum</i> navadni črnilec in <i>Hieracium Bauchinii</i> - <i>Bauchinijeva škržolica</i> . Če pogledamo tab. 4, vidimo da se razlikujejo 3 faciesi: prvi nekoliko degradiran, drugi facies optimalni, in tretji, kjer je bukev močno zastopana in je prehod na <i>Luzulo - Fagetum</i>			Mešan gozd na toplih legah, kjer prevladuje hrast, navadno neenakomerno enodobni precej svetli gozd	
4	<p><b>Acereto - Fraxinetum lunarietosum</b> gozd javora in jesena</p> <p>Površina tipa v gospodarski enoti v ha:</p> <p style="border: 1px dashed black; padding: 2px; display: inline-block;">1 8</p> <p>Znak na karti:</p> <p style="border: 1px dashed black; width: 100px; height: 20px; margin-top: 5px;"></p>	V Centralni Evropi	Na dnu vlažnih senčnih dolin in jarkov	Na silikatni in apneni podlagi. Rahla, vlažna nerazvita globoka tla blizu vode.
6 Značilna rastlinska kombinacija:			7 Fiziognomski aspekt:	
Mešan gozd javora / <i>Acer pseudoplatanus</i> /, jesena / <i>Fraxinus excelsior</i> /, ješe / <i>Alnus glutinosa</i> /, posamezna primes bukve / <i>Fagus sylvatica</i> / v zeliščnem sloju <i>Lunaria rediviva</i> - Trpežna srebrenka, <i>Adoxa moschatellia</i> - pižmca, <i>Crysosplenium alternifolium</i> - vraničnik, <i>Festuca Gigantea</i> - orgaška bilnica, <i>Circaea lutetiana</i> - veliki nadlišček in druge			Mešan gost gozd s močno razvitim spodnjim slojem visokih zelišč. Poleti bujna vegetacija	

II. GOZDNI SESTOJ

Oblika in struktura	Rast drevja	Geneza, razvoj in obnova (pregled važnih primarnih in sekundarnih razvojnih smeri)	Gospodarski pomen	Optimalna lesna zaloga (v m <sup>3</sup> na ha)	Optimalni letni prirastek (v m <sup>3</sup> /ha in v %)	Opombe
8	9	10	11	12	13	14
Neppravilno enakomerna	Rast hrasta je srednje dobra, isto velja za ostale listavce	Zaradi slabih rastiščnih pogojev nastopa /suhe lege/ pri posekah hitra regresivna sukcesija. V tab. 5 na levi strani je prikazano rastlinstvo na posekah s Pteridium aquilinum /orlova pra-prot/, brezo in jesenskim vresom /Calluma vulgaris/, na desni strani je prikazan razvoj rastlinstva pod borovimi kulturami	Tak naravni hrastov gozd nima večje ekonomske vrednosti in se priporoča konverzija v bolj donosni gozd iglavcev /rdeči bor, na bolj svežih tleh, smreka/	zrel gozd 250 m <sup>3</sup> /ha	4 m <sup>3</sup> /ha 1.5%	
				Optimalna obhodnja		
				100 let		

III. NAVODILA ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOM IN GOJITVENI UKREPI

15 Usmeritev gospodarjenja:  Dobro zasnovanim sestojem /kvalitetni hrasti in kostanji / zboljševati vrednost s selektivnim redčenjem. Slabše in bolj redke sestaje spremeniti v sestaje iglavcev predvsem v sestaje z rdečim borom.	16 Sečnje:  V zrelih sestojih postopna zasemelna sečnja, podmlajevalna doba 20 let
	17 Pogozdovanja:  Predvsem saditi rdeči bor. Črni bor je dal slabše rezultate. Zeleni bor raste srednje dobro.

8	9	10	11	12	13	
Skupinsko neenakomerna gozd	Rast drevja je hitra in bi lahko bila dobra, vendar zaradi slabe nege drevesa niso lepa	Zaradi vlažnih in močnih tal se razvije bujna vegetacija visokih zelišč, čim se sestoj presvetli; tedaj je podmlajevanje onemogočeno	Bi bil lahko velik, vendar sedaj zelo omejen, ker se na tem rastišču samo slaba drevesa	-	-	
				Optimalna obhodnja		
				-		

III. NAVODILA ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOM IN GOJITVENI UKREPI

15 Usmeritev gospodarjenja:  Izboljšati sedanje sestaje z umetnim pogozdovanjem in pravilno nego posajenih sadik	16 Sečnje:  Samo strogo higijenska.
	17 Pogozdovanja:  Predvsem z jesenom, duglazijo, zelenim borom, javorom in ješo

Zap. št.	Naziv gozdnovegetacijskega tipa (slovenski in latinski)	Geografska razširjenost	I. RASTIŠČE	
			Orografske in klimatološke pogoje (nadmorska višina, ekspozicija, nagib, relief; povprečne letne padavine in temperatura)	Geološki in talni pogoji (matična osnova, talni tip, opis itd.)
1	2	3	4	5
	Površina tipa v gospodarski enoti v ha: <input type="text"/> Znak na karti: <input type="text"/>			
6 Značilna rastlinska kombinacija:			7 Fiziognomski aspekt:	
	Površina tipa v gospodarski enoti v ha: <input type="text"/> Znak na karti: <input type="text"/>			
6 Značilna rastlinska kombinacija:			7 Fiziognomski aspekt:	

4. Splošni gozdnogojitveni ukrepi

z oziroma na gozdne tipe in

njihov razvoj

SPLOŠNI GOZDNOGOJITVENI UKREPI Z OZIROM NA  
GOZDNE TIPE IN NJIHOV RAZVOJ

Gozdni revir Slatna / površina 1.580 ha/ leži v celoti na silikatnih tleh / kremenčevi peščenjaki, škriljavci /.

Največji del površine pokriva gozdni tip bukve - Luzulo Fagetum. Ta ugotovitev tudi določa glavno smer gospodarjenja z gozdovi v tem gozdnem predelu.

Bukev, ki je od vseh drevesnih vrst v Slatni najmočneje zastopana / oca 60 % od skupne lesne zaloge /, je v tem gozdnem tipu, če je pravilno gojena, kvalitetna in tudi prirastek je zadovoljiv. Najprimernejša gojitvena oblika je enodobni gozd, ki zagotavlja gojenje polnolesne, kvalitetne bukovine. Obnovo takih gozdov uspešno zagotovimo z oplodno sečnjo. Najuspešnejše pomlajevanje zagotavlja robna oplodna sečnja, vendar je mogoča s pravilno presvetlitvijo zrelega sestoja doseči pomladitev celo za posek predvidene površine. Da se ustrezna površina čimprej naplodi, je važna pravočasna presvetlitev sestoja. Pri tem moramo upoštevati ugotovitev, da bukev dobro semeni vsako peto leto. Da se pomladitvene površine čimlepše nasemeni, naj pomladitveno razdobje vsebuje dvoje semenskih let. Oplodna sečnja naj vsebuje 3 etape, pomladitveno razdobje naj traja 10 let, če se v tem času površina ni naravno popolnoma pomladila, naj se takoj po končanem seku praznine pogozde.

Obhodnja naj se določi glede na proizvodnjo bukove furnirske hlodovine. Predvidoma naj bo obhodnja 100 do 120 let.

Ob pripravnem seku /prva faza oplodne sečnje/ naj se poseka predvsem zadnje manj kvalitetno drevje s slabo genetsko zasnovno. S tem dahnemo vrednostni prirastek in zagotovimo zasemenitev sestoja le od semena kvalitetnega drevja. Zato pustimo najkvalitetnejše drevje po možnosti v sestoju do končnega seka.

Z nego mlaja začnemo takoj po končanem seku. Posebno pozornost posvetimo poseku, kleščanju oziroma obglavljanju predrasti in takojšnji spopolnitvi praznih ali slabo pomlajenih površin z močnimi sadikami predvsem smreke, lahko pa tudi jelke in duglazije. Sadike naj bodo močne zato, da bodo lahko konkurirale razmeroma visoki bukvi.

Minimalna velikost prazne površine, ki naj se še izpolni, je v primeru nizkega / mladega / bukovega mlaja 1 ar, a pri že strnjenih / starejših / bukovih goščah se ta velikost zmanjša na polovico ara.

Takoj, ko se mladje strne in preide s tem v goščo, je potrebno začeti z negativno selekcijo. Postopoma je potrebno odstranjevati oziroma klestiti in obglavljati močnejše drevje, ki sili v zgornji sloj / navadno močno vejnati silaki / pri tem pa paziti na drobno vejnate primerke z enojnim vršnim popkom v srednjem sloju. Spodnji sloj pride v poštev za tvorbo bodočega sestoja le, če v srednjem sloju ni dovolj kvalitetnih osebkov. Ob razvoju gošče je važno predvsem to, da jo držimo vedno v optimalni gostoti. Zato naj bodo negovalni posegi pogosti in zmerni. Pregosta gošča vsebuje navadno tanke, statično slabo odporne osebke ; tako gošča prej ali slej uniči sneg, posebno še, če smo jo naenkrat premočno prerediti.



V bukovi gošči naj se začne čistiti v 10. - 15. letu po končanem poseku, kar je odvisno od hitrosti razvoja sestoja. Čim intenzivnejša bo rast gošče tem preje bo treba tudi začeti s čiščenjem. Čiščenje naj se ponavlja vsakih 5 let. Čim bo ob teh delih že napadel uporaben material / drva, letve za ograje itd. /, priporočamo, da vršijo lahko čiščenje domačini, ki naj bi dobili namesto plače napadli material. Seveda se na tak način izvaja dela lahko edinole pod stalnim nadzorom gozdarskega strokovnjaka.

S pravim redčenjem naj se začne, ko je sestoj star 20 - 25 let in naj se praviloma ponavlja vsakih 10 let.

V gozdnem predelu Slatna je precej goščav sestavljenih iz manj vrednih listavcev / breze, belega gabra, leske in dr. / ali pa bukve slabe kvalitete. V takih primerih moramo čimprej izvesti radikalno spremembo sestoja - posekati goščo in izvesti sistematsko in kompletno pogozditev s sadikami smreke in mestoma duglazije, kajti dosedanja izkustva v tem gozdnem predelu nam kažejo, da se smreka v tem gozdnem tipu zelo dobro razvija in daje razmeroma velik prirastek, enako tudi duglazija, medtem, ko daje macesen slabše rezultate.

Smreke ne sadimo pregosti ! Optimalna razdalja med sadikami je za smreko 2 m, za duglazijo pa 2.5 m.

Pogosti so primeri, da so mlade smreke v manjših ali večjih skupinah zastrte od manjvrednih listavcev / na pr. odd 43 a / v takem primeru je treba smreke reševati, če le niso preveč zastarčene.

Ob negi mladja in gošče moramo strémeti predvsem za površinsko mešanostjo drevesnih vrst. Le v smrekovih nasadih je potrebna skupinska primes listavcev, predvsem bukve, da preprečimo zakisovanje tal. V Slatni že imamo cca 116 ha srednjedobnih močno zakisanih smrekovih nasadov / smrekove kulture z Blechnum-om odd. 1, 2 / z malo primesjo listavcev. Tu moramo listavce zaradi pozitivne vloge, ki jo vrši pri ohranjanju plodnosti tal, puščati čim dlje v sestoji. Poudariti pa moramo, da imajo listavci podrejeno vlogo v teh nasadih, zato jih gojiti predvsem v spodnjem sloju. Glavna ekonomska drevesna vrsta bo še nadalje smreka.

Dosedanje pripombe se v glavnem nanašajo na mlade sestojé, katerim je potrebno posvetiti največjo pozornost. Na mnogih mestih so bili namreč prepuščeni sami sebi in so zato slabe kvalitete ter razmeroma slabo priraščajo.

Ob pregledu sestojev je bilo ugotovljeno, da je v gozdnem predelu Slatna veliko srednjedobnih bukovih gozdov pomešanih s hrastom s slabo strukturo po debelini drevja. Opaziti je pomanjkanje sistematskih gojitvenih redčenj. Posledica tega je prisotnost večjega števila dreves, ki so prerastla srednjo višino sestoja, mestoma pregosti sestoji ali pa je v sestoji preveč zastrtih dreves. V takem stanju brez pravilne nege bukev ne bo dala tiste kvalitete, ki bi jo sicer lahko. Ni pa v teh sestojih še vse zamujeno ; s pravilno izvedenim gojitvenim redčenjem je možno tako sestojé znatno izboljšati. V takem slučaju moramo posegati v zgornji in spodnji drevesni sloj. Sekati moramo predvsem visoka drevesa z močno razvito krošnjo ali poškodovanim deblom in manj vitalna zastrta drevesa s slabim prirastkom. Vršili bomo torej selektivna redčenja. Sicer bomo s takim načinom sečnje zniževali srednje premere sestojev, zboljšali pa bomo kvaliteto sestoja, povečali vrednostni prirastek in vzgojili bolj enamerni gozd.

Večkrat ekonomski efekt takih redčenj ne bo pozitiven, vendar menimo, da ni potrebno posebej dokazovati, kakšne velike ekonomske vrednosti so tako posegi, če gledamo nanje perspektivno.

V tem gozdnem tipu se nahaja tudi nekaj zrelih smrekovih monokultur ali mešanih gozdov smreke in macesna, pri katerih je že potrebno misliti na likvidacijo starega in tvorbo novega sestoja. Važna je konstatacija, da se v Slatni taki sestoji uspešno naravno pomladijo s smreko. Lep tak primer vidimo lahko v oddelku 36 o / blizu Velike njive /. Zaradi čimprejšnje naravne zasemenitve priporočamo postopni posek takih sestojev v 20 - 25 m širokih pasovih.

Poseben gojitveni problem predstavljajo enodobni jalovi sestoji na Žerjavici. Večji del te površine je že zrele za posek. Verjetno zaradi hitre presvetlitve se je namesto jelovega pomladka močno razbohotila robida, ki sedaj zelo otežkoča naravno pomladitev z jelko. Problem je sedaj čim cenejša obnova teh sestojev.

Ob pregledu teh gozdov smo ugotovili, da je pod robido precej jelovega mlaja, vendar pa so še vseeno večje ali manjše praznine. Mnenja smo, da zaradi same naravne zasemenitve ni potrebno čakati s končanim posekom. Po poseku naj se vsa prazna mesta izpopolnijo z močnimi jelovimi oziroma smrekovimi sadikami. To površino je potrebno nato stalno čistiti, dokler so sadike in naravni pomladek še v nevarnosti, da jim škoduje robida.

V gozdnem tipu mešanega gozda hrasta in kostanja / Querceto - Castanetum/ porašča predvsem topla in bolj suha rastišča. Tudi v tem gozdno - vegetacijskem tipu je zaradi lastnosti drevesnih vrst, ki v njem nastopajo, najustreznejša gojitvena oblika enodobni gozd. Obnova sestoja naj se vrši potom oplodne sečnje. Pomladitveno razdobje naj bo daljše kot pri bukovem gozdu / 20 - 30 let /. Tudi obhodnja naj se praviloma podaljša. V hrastovih sestojih, ki so sposobni dati kvalitetno hlodovino /furnir/ naj znaša obhodnja 140 let, le v izrednih primerih do 160 let. Važno je ob tem pripomniti, da je najlepša rast hrasta v mešanih sestojih hrasta in bukve, medtem ko je tu bukev slabe rasti. V takih mešanih sestojih je ekonomsko utemeljeno podaljšati obhodnjo. Višina obhodnje naj se določi glede na komercialno zrelost hrastovine. Glavna naloga bukve v teh sestojih ne bi bila direkten donos, temveč bi imela predvsem nalogo oblikovanja kvalitetnih hrastovih dreves. Sečnja bukovine naj se izvrši pred sečnjo hrastovine.

Na splošno je obnova hrastovega gozda v tem tipu zelo delikatna zadeva posebno na bolj suhih legah, ker se vzporedno z odpiranjem sklepa sestoja sproži regresivna sukcesija / Calluna, Erica in Pteridium /, brez odpiranja pa ne dobimo pomladka kostanja in hrasta. Kljub temu stremimo za naravnim pomlajevanjem z listavci. Pomlajevanje s hrastom traja dalj časa kot pri bukvi. V primeru, da naravna nasemenitev ne uspe se glede na plodnost rastišča odločimo ali za setev hrastovega žira /na bolj-ših tleh / ali pa za pogoždovanje z borovimi sadikami. Hrastov žir, nabran od najkvalitetnejših hrastovih dreves sejemo v razdalji 1 x 1 m ali celo gostejše. Predhodno je treba tla zrahljati a pozneje čistiti plevel okoli hrastovih klic. Na manjših površinah lahko poskusimo na isti način s setvijo kostanja. Šele, če to ni dalo zadovoljivega uspeha, pristopimo k umetnemu pomlajevanju, to je k saditvi borovih sadik na izrazito suhih legah in smreke na relativno bolj svežih legah. Najdlje gre regresivna sukcesija na peščenih grebenih ; tu je najustreznejša drevesna vrsta deči bor, ki je

najmanj zahteven in se najlepše razvija. V preteklosti so taka mesta pogozdovali z rdečim, črnim, zelenim borom in macesnom. Dosedanja rezultati kažejo da uspeva črni bor relativno dobro, vendar slabše od rdečega bora. Macesen slabo uspeva in tudi gladki bor ni dal boljših rezultatov. Ugotovili smo, da je do sedaj sajena rasa rdečega bora slaba, drevesa so kriva ter močno in nizko vejnata. V prihodnosti moramo zato paziti, da pogozdimo s kvalitetno raso.

Sadike bora sadimo v razdalji 2,50 m. Posušene sadike pa je potrebno takoj nadomestiti z novimi sadikami. Glavna napaka sedanjih borovih nasadov je ta, da kakorkoli že nastalih praznin niso takoj spopolnjevali. Zato imajo ti nasadi nepravilno obliko, katera ne ustreza boru kot izrazito svetlobni drevesni vrsti. Vsled tega so borova drevesa nizko vejnata s preširokimi krošnjami, s čimer je odstotek tehničnega lesa znatno zmanjšan.

Na splošno lahko ugotovimo, da so v preteklosti izbirali za pogozdovanje posamezne vrste iglavcev pravilne lokacije. V arealu bukovih gozdov so pogozdovali s smreko, v arealu hrasta in po grebenih so sadili razne bore, največ pa rdeči bor.

Zaradi popolnosti naj omenimo še gojitvena dela na rastišču javora in jesena / *Acereto - Fraxinetum* /, ki sicer porašča relativno majhen del površine tega predela / na vlažnih rastiščih, v jarkih in dolinah/. Značilno za ta rastišča pa je, da so tudi v merilu cele Slovenije najbolj zanemarjena kljub temu, da so tu tla najrodovitnejša. Sedanji sestoji so močno vrzelasti s slabo kvalitetnim drevjem. Najslabše sestoje je potrebno takoj posekati in pogozditi s sadikami javorja in jesena. V Franciji se je na takih rastiščih zelo dobro obnesel gladki bor, zato ga tudi mi priporočamo. Izogibati se moramo pri tem posamezne in skupinske mešanosti drevesnih vrst, ker je najboljša površinska mešanost.

Neposredno nad jarki oziroma dolinami / na meji *Acereto - Fraxinetuma* in *Luzulo - Fagetuma* imamo pogosto lo do največ 50 m široke slabo zarasle površine, ki jih je potrebno intenzivnejše izkoriščati. Tu so tla zelo strma, vsled česar pride do erozijskih pojavov, kar ima za posledico plitva in močno izprana tla. Za pogozditev teh pasov predlagamo : javor, zeleni bor, jelka in smreka. Pri pogozdovanju moramo paziti na lokalno konfiguracijo terena. Že obstoječe vegetacije odstranimo le toliko, kolikor je nujno za pogozdovalna dela / nevarnost erozije ! /. Zaradi krušljivosti terena gojiti le drevesa srednjih dimenzij.

Ob koncu naj poudarimo, da morajo biti za uspešno gospodarjenje vsa gojitvena dela / pogozdovanja, čiščenja, redčenja ..... / strokovno planirana in tudi načrtno izvedena pod stalnim strokovnim nadzorstvom. Ne sme se takih del enostavno prepuščati posameznikom, ki nimajo ustrezne strokovne kvalifikacije, ker sicer vodi to v diletantizem, ki samo škodi gospodarstvu.

5. Opis odsekov glede na površine gozdnih  
tipov s pripombami o stanju sestojev  
in gozdno gojitvenih ukrepov

Opis odsekov glede na površine gozdnih tipov s pripombami o stanju sestojev in  
gozdno - gojitevnih ukrepov

O d s e k	P o v r š i n a / h a /					D e g r a d a c i j s k i s t a d i j i			P r i p o m b e	
	Celot- na po- vršina	Luzulo Fage- tum	Quer. Casta- netum	Acere- tum	Luz.-Fage- tum abie- tetosum	degr. poseka Pteri- dium in Vaccin.	poseka z grnovjem	poseka degradira- na Callu- na Erica.		Kultura smreke z Bžeh, umom
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1 a	11.79		1.00	0.29				10.50		severo-zahodni del- močvirni s šotnim mahom
2 a	14.98		0.68	0.30				14.00		Higijensko redčenje isto
2 b	7.37							7.37		"
2 o	0.99								0.99	bor in nekaj smreke
3 a	16.98			0.30				16.68		isto kakor 1 a
3 b	2.01							2.01		isto malo bora
4 a	6.49			0.19				6.30		zgoraj skupine bora nujno redčenje
4 b	3.42		0.42						3.00	previdno redčenje
4 o	8.83		0.83					4.00	4.00	i s t o bolj močno redčenje smre- kove kulture.V odd.4 na- praviti samo 2 odseka
5 a	9.02	1.50	3.00					2.50	2.02	zgor.z borom in spod.s smreko.V glavnem l.pod smrekova kult.Smrekov nasad na 1 in 2.
5 b	4.54	2.04	1.50						1.00	
6 a	1.38								1.38	
6 b	2.85	2.00				0.65		0.20		
6 c	7.01	6.50				0.51				3 odseke a b in c spo- jiti v enega
6 d	1.71	1.00	0.71							
6 e	1.49	1.49								smrekov nasad
7 a	11.62	9.50				1.50	0.62			poseke pogozditi s smre- ko ob grebenčku z borom
7 b	12.78	9.50	3.00	0.28						Na 1. je smrekov nasad, na 2 je smreka z borom, po- mešana z bukviijo.Prevla duje smrekov nasad
7 o	2.37		2.37							



	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
17 f	1.16		1.16								
18 a	10.99	10.69	0.30								
18 b	1.16		1.16								
19 a	0.10		0.10								
19 b	2.66	2.66									
19 c	4.35	1.15	3.00		0.20						
19 d	0.54	0.50			0.04						
19 e	2.87	2.87									
19 f	0.93	0.93									
19 g	4.22	1.30	0.12							2.80	Izpopolniti z borom
20 a	7.56	2.30	2.50	0.26						2.50	Listavci slabi, borova drev. že zrela. Sečnja v progah
20 b	1.04		1.04								Smrekova kultura
20 c	11.04	9.40	1.54		0.10						100 let star bukov sestoj-redčenje
20 d	2.14		2.14								hrastov gozd zrel za zasemenil. sečnjo
21	53.68	35.00	8.00			7.00				3.68	Neenoten. Listavci slabi v spod. delu. Saditev mre-
22	33.20	28.80	0.40	1.00		3.00					ke mlaj-saditev smreke
23 a	8.83	7.50	1.00	0.33							slab 90 l. sestoj selektivno redčenje
23 b	9.29	6.20	2.00		0.80		0.29				redčenje higijensko mnogo panjevcev
24 a	1.92	1.92									srednjedobni sestoj
24 b	1.58		1.30				0.28				mešan slab sestoj -izpopolnjevanje z borom
24 c	4.75	4.75									Delno sedaj poseka - nezadostno podmlaj. potrebno izpopolnjev. s smreko-Spojiti s 24 a
24 d	9.53	6.53	3.00								Neenoten Greben z borovo slabo gojeno kulturo. Nujno redčenje. Pogozditi praznine
24 e	1.62		1.62								Starejši sestoj
25 a	11.04	11.04									
25 b	4.75						0.25			4.50	Praznine pogozditi z borom
26 a	11.56	8.50	2.00	0.56				0.50			Spodnji del-higijensko redčenje-izpopolnitev z borom in smreko
26 b	7.38	7.38									Srednjedobni, selektivna sečnja
26 c	5.18		0.80				0.38			4.00	Izpopolnitev praznin z borom

		1	2	3	4	5	6	7	8	9
27 a	3.43	3.00	0.43							Srednjedobni, higijenska sečnja bukovih košev Zmerno redčenje
27 b	18.80	7.20	10.60	0.80				0.20		
28 a	4.29		0.70					0.19		3.40 Izpopolnitev praznin z borom
28 b	2.05		1.00							1.05 - " -
28 c	13.08	9.80	0.70	0.58		1.00	1.00			Zgoraj izpopolniti s smreko. Spodaj selekt. redčenje
29 a	1.71		1.71							Izpolnitev z jesenom
29 b	1.10		1.10							Spojiti z 29 b, na obeh so kult. iglav./in 29 d/
29 c	12.93	12.00	0.93							Srednjedobni neenoten sestoj. Redč. praznine izpopolniti s smreko
29 d	0.71									0.71 Združiti z 29 a kjer se ga malo drži
29 e	17.07	10.00	4.50	0.70		0.17		0.20		1.50 Neenoten sestoj higijensko redčenje
30 a	17.17	12.50	1.50	0.17		3.00				Lep star bukov gozd. Poseko pogozditi s smreko in borom
30 b	11.96		9.80			0.50		0.16		1.50 Poseke izpopolniti z borom. Redčenje v korist iglavcev
31 a	4.26	1.50	2.60	0.16						Borova kultura Higijensko redčenje
31 b	6.22	5.90	0.20	0.12						Neenoten sestoj
31 c	26.08	23.50	1.50	1.08						Neenoten sestoj - precej praznin, ki bi jih bilo treba pogozditi s smreko
31 d	7.05	4.40	2.50					0.15		Slab sestoj
31 e	0.82		0.82							Higijenska sečnja
32 a	21.82	21.82								1/3 borova kultura - razširiti odsek na račun 31 c.
32 b	1.06		1.06							Lep srednjedob. sestoj Selekt. sečnja - slabe jakosti
32 c	1.82	1.32	0.50							Zasajeni iglavci. Higijens. sečnja v korist iglavcev
32 d	1.07	0.57	0.50							Združiti odseke 32, b, 32 c, 32 d in 32 e
32 e	0.38		0.38							- " -
33 a	2.87	2.00	0.80					0.07		Star zrel gozd
33 b	19.40	16.80	2.00	0.50				0.10		2 ha delno podmlajene poseke, izpopolniti s smreko
33 c	2.42	0.42	2.00							Srednjedob., higij. redčenje
34 a	3.85		3.70					0.15		Delno pogozdono z borom
34 b	2.72	2.00	0.52	0.20						Redčenje v korist smreke. Spodaj saditi jesen. Robinija slab uspeh



	1	2	3	4	5	6	7	8	9
34 o	0.37		0.37						Združiti z 34 b
34 d	11.14	6.50	3.50		1.14				Poseko iz 1.1936 izpolniti z močnimi sadik.smreke.
34 e	0.94		0.94						Pospeševati smreko
34 f	1.54	0.54	1.00						Slab gozd,združiti s 34 d
34 g	0.46		0.46						- " -
35 a	7.81	6.81	1.00						rahlo redčenje v korist iglavcev.Priključiti 35 a
35 b	0.24		0.24						Smrekova kultura
35 c	0.90	0.90							Priključiti 35 f
35 d	0.33		0.33						Visoko redčenje starih hrastov in buk.košev.Se- lekt.redč.tanjšega drevja
35 e/f/	9.88	2.50	7.38						Mlad gozd, redčenje
35 g	1.38	1.38							Smrekova kultura
35 h	2.03	0.43						1.60	Priključiti 35 h
35 i	1.94	1.80		0.14					Priključiti 36 b
36 a	0.03		0.03						
36 b	12.42	9.00	0.50	0.20			0.30	2.42	
36 c	18.06	17.00	0.50	0.26				0.30	Izločiti smrek.kult.okr. 4 ha zrelo za posek v pa- sovih.Ima dosti macesna
37 a	29.32	26.32	2.00					1.00	Nujno redčenje,srednjedob <sup>se-</sup> 8bq
37 b	10.03	9.03	1.00						- " -
38 a	20.36	19.80		0.36			0.20		Srednjedobni,redčenje
38 b	0.27		0.27						Priključiti 38 c
38 c	9.40	9.00	0.40						Mlad gozd-redčenje smrekova kultura
38 d	1.56	1.20	0.36						Priključiti 38 c
39 a	0.46	0.46							Priključiti 39 b
39 b	35.80	25.80	7.00					3.00	Izločiti smrekovo kulturo v poseben odsek ok.15 ha
39/I o	9.98		7.70	1.98			0.30		Izpopolnit.z močnimi sadik. bora,razširiti luknje
40 a	8.76	8.00	0.76						Lep star bukov sestoj
40 b	0.18		0.18						Priključiti 40 a
40 c	3.15		3.15						Redčenje v korist smreke
40 d	0.38			0.38					Priključiti 40 c
41 a	1.17	1.17							30-letni smrekov nasad
41 b	20.94	18.94	2.00						Precej lep neenakomer.pre- cej star gozd,intenz.redče- nje zg. in sp. etaže
41 c	6.07		4.57					1.50	Izpoplnjevanje z borom
41 d	0.09		0.09						Priključiti 41 b

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
41 e	1.14	1.14							Smrekova kultura
41 f	0.38	0.38							" "
41 g	3.29	0.29	3.00						Priključiti 41 g En del smrekova kultura
42 a	18.87	11.00	7.30	0.57					Neenoten mešan sestoj previdno redčenje
42 b	4.90	2.90	2.00						Primes smreke-intenz.redč.
42 o	6.80	5.10	1.50	0.20					Isto kot 42 a
43 a	0.53	0.33		0.20					Sajena smreka-Skupinsko oblikovanje Priključiti 43 b
43 b	12.29	7.40	4.00	0.39		0.50			Sestoj 60-70 let star nujno selekt.redčenje. Pospeševati smreko.
43 o	1.31	0.31	1.00						Kult.iglavoev Nujno redčenje
43 d	1.11	0.31	0.80						" "
44 a	0.42		0.42						Kultura iglavoev priključiti 44 b
44 b	4.21	4.21							Lep bukov,star sestoj
44 o	12.40	8.00	4.00	0.40					Neenoten sestoj v spodnjem delu
45 a	7.23	5.50	1.50	0.23					Star zrel sestoj
45 b	4.70	3.70	1.00						Bolj slab sestoj,2/3 smrekova kult.-selekt.redčenje
45 o	16.69	16.50			0.19				Lep zrel bukov sestoj priporoča se robno oplojna sečnja od zgoraj
45 d	0.18	0.18							Smrekov nasad priključiti 45 o
45 e	3.83							3.83	Smrekova kultura
45 f	4.65		3.00					1.65	Smrekova kultura
46 a	21.66	18.50	2.50	0.66					Precej star lep bukov sestoj
46 b	1.62		1.62						Smrekov nasad
46 o	1.28	0.48	0.80						" "
46 d	3.24		3.24						" "
46 e	7.92		3.92					4.00	" " redčenje
46 g in h	0.72	0.72							priključiti 46 a Priključiti 46 e /h/
46 f	1.18	0.48	0.70						Smrekov nasad
47 a	11.15	9.00			1.50	0.65			Manjši del odrasel sestoj, ost.del so poseke,nekater re pomlaj.treba pogozditi največ s smreko
47 b	4.49	4.30		0.19					En del je smrekova kultura
47 o	0.29	0.29							druga polov.star buk.gozd visoko redčenje-smr.nasad
47 d	8.39	3.00				5.39			priključiti 47 d. Izpopolnitev s smreko,ob grebenčku z borom
47 e	2.00	2.00							Zrel gozd.Čas za pomladitev.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
48 a	2.97	0.40	0.17						2.40 V glavnem borov nasad
48 b	35.39	32.50	2.50	0.39					ok. 5 ha odraslega drev- ja, ostalo mlad sestoj. Razdeliti odsek. Smrek.nasad-redčenje
48 c	1.57	1.57							Smrekov nasad priključiti 38 b
48 d	0.11	0.11							1.85 V glavnem borov nasad
49 a	2.11		0.15	0.11					3/4 je mlaja ostalo star bukov gozd.Nega mlaja. Ob jarku saditi jesen. Smrekov nasad-redčenje
49 b	32.01	30.50		0.51		1.00			Poseke izpopolniti s smreko-srednjedob.-redčenje mešan gozd,vnešena smreka Priključiti 50 a
49 c	3.01	3.01							- " -
50 a	25.84	25.50			0.34				Priključiti 50 e
50 b	0.38		0.38						
50 c	0.37		0.37						
50 d	0.49		0.49						
50 e	0.78		0.78						
51 a	26.41	25.00		0.20	0.71	0.50			15 ha mlaja ostalo star bukov gozd.Izvesti za- semenilno sečnjo.Spodaj izpopol.s smreko ali duglazijo Smrekov nasad-nekaj jelke redčenje 100-let.buk.sestoj-redčenje
51 b	1.18	1.18							star jelov sestoj . priključiti 52 b
52 a	20.46	20.46							star jelov sestoj-zrel za sečnjo-star 80 let srednjedobni,redčenje
52 b	4.12			4.12					poseka-pogozditev s smreko
52 c	0.63			0.63					star slab mešan sestoj redčenje Starej.sest.-neprav.oblike nizko redčenje-Priključiti 54 a
53 a	18.35	1.00		17.35					Slab star mešan gozd.Higien. sečnja.Priključiti 54 a Mešan gozd hrasta in bora Priključiti 54 d Poseka pogozdena
53 b	3.07	2.57	0.50						Izpopolnitev z borom Zunanja meja oddelka je ze- lo izrezana,stretni za arundacijo.Srednjedob.mešan sestoj,higijensko redčenje Mešan sestoj-največ smreke pospešev.smreke in bukve Mešan redék sestoj hrast, kostanj,bor
53 c	1.47				1.47				
54 a	3.30	1.00	2.10	0.20					
54 b	1.52		1.52						
54 c	1.67	0.37	1.30						
54 d	8.03	3.00	5.03						
54 e	5.03	2.00	0.53		0.50	2.00			
54 f	0.97		0.97						
55 a	4.54	2.00	2.54						
55 b	1.52	1.52							
55 c	1.31		1.31						

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
55 d	3.75	3.50	0.25						
55 e	2.01	2.01							
56 a	20.96	16.50	2.50		1.56				
56 b	21.29	18.40	2.50						
56 c	0.34	0.34							
57 a	1.46	0.46	1.00						
57 b	16.14	8.14	8.00						
57 c	0.39	0.39							
58 a	3.18	3.18							
58 b	6.02	4.60	1.00			0.22	0.20		
58 c	3.48							3.48	
59 a	19.77	19.30	0.27	0.20					
59 b	12.57	12.57							
60 a	17.94	3.00				0.50		13.50	0.94
60 b	13.92	11.10	1.00	0.20	0.40	0.50	0.72		
61	27.51	7.00	0.31					20.20	
	122.72	59.35	22.00	0.71	0.40	1.22	0.92	33.70	4.42
	1579.59	943.07	326.95	18.33	24.46	34.49	24.32	116.18	79.12

Mešan gozd. Pospeševanje iglav. Priključiti 55 o  
Mešan gozd list. in igl. 2/3 poseka, ostalo star gozd, zrel za zasemenilno sečnjo. Poseko izpopolniti z močnimi smrek. sadikami 3/4 mlaja, nega mlaja, 1/4 je zrel sestoj za posek. Priključiti 56 b. Nasad iglavcev. Povečati odsek na račun 57 b  
Zmerno redčenje-precej star sestoj  
Smrekov in borov nasad, priključiti 57 b  
Bukov sestoj star 100 let redčenje  
V glavnem poseke-izpopolnitev s smreko in borom borov nasad  
Ok. 4 ha odrasl. gozda, ostalo pa mlaj. Izpopolniti s smr.  
1 ha odrasl. gozda-ostalo mlaj- nega mlaja  
Poseko izpopolniti s smreko, ostalo previdno redčenje. Na ok. 3 ha pripravljalni in končni posek. Izpopolnitev posek s smreko, ostalo pa nega mlaja  
75-letna kultura smreke, pomešana z listavci. Pospeševati smreko.